

Knowledge grows

Yaras forebygging av korrupsjon

Yara har siden det ble etablert som eget selskap i 2004 hatt en «Code of Conduct» som binder selskapet blant annet til prinsippene nedfelt i UN Global Compact; anti-korrupsjon, menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø.

De siste årene har det vært nedlagt et omfattende arbeid i å styrke selskapets etikkarbeid. Dette arbeidet har vært initiert og drevet frem av selskapets konsernsjef og konsernledelse.

Prosedyrer og opplæring

- 2004: «Code of Conduct» etablert, der selskapets forpliktelser, prinsipper og ambisjoner blant annet innen selskapsledelse, bærekraft, etikk, samfunnsansvar og menneskerettigheter er nedfelt.
- 2009: Anonym varsling. I tillegg til intern varsling til leder eller avdeling for Etikk og Compliance har ansatte tilgang til en ekstern tjeneste for anonym varsling via internett eller telefon.
- 2010: Etikkhåndboken. Operasjonalisering av prinsippene i «Code of Conduct». Gir veiledning og instruksjer, tilgjengelig på 12 språk, med klar nulltoleranse for korrupsjon. Konsernsjefen er avsender, og innholdet oppdateres fortløpende.
- 2010: Etikkportal. Nedlastbare veiledninger, opplæringsressurser, kontaktflate til varslingsystemer.
- 2010: Obligatorisk opplæringsprogram. Interaktive opplæringsfilmer med case-basert dilemmatrening. Oppdateres løpende samt utvides med nye identifiserte risikoområder, sist i 2012.
- 2010: «Code of Conduct for Yara's Business Partners». Beskriver Yaras forventninger til forretningspartnere, inkludert etisk forretningspraksis.
- 2011: «Integrity Due Dilligence». Etikk integrert i standardprosedyrene i anskaffelsesprosesser, inkludert identifisering av eventuell korrupsjonsrisiko ved bruk av ulike leverandører.
- 2012: Etikk forankring i «Capital Value Process». Etikkprogrammet innlemmet spesifikt i investeringsprosjekter som tekniske prosjekter, fusjoner og oppkjøp, gruvedrift og etablering av samarbeidsselskaper.
- 2012: Manual for samarbeidsselskaper. Retningslinjer for god opptreden, veiledning og sjekklister for å begrense korrupsjonsrisiko ved etablering av og deltakelse i samarbeidsselskap.
- 2012-13: Workshops. Interaktivt program kalt «Share It» der 3.500 ansatte har deltatt på samlinger. Trening på identifikasjon, refleksjon og økt bevissthet rundt etikkspørsmål.

Organisering og ledelse

- 2008: Etikk og Compliance ble løftet fram som et satsingsområde.
- 2009: Ansettelse av en person med ansvar for compliance, Chief Compliance Officer. Avdelingen «Etikk og Compliance» ble opprettet med ytterligere to ansatte.
- 2009, 2010, 2011 og 2012: Korrupsjon var tema under Yaras globale ledersamlinger, blant annet for å sikre at Yaras nulltoleranse etterlevs ved å følge rutine og det etiske regelverket på alle nivåer.
- 2012: Compliance-avdelingen utvidet med én ansatt, og arbeidet er organisert med fem regionale koordinatorene med ansvar blant annet for veiledning og bistand.
- 2012: Chief Compliance Officer ble løftet opp i organisasjonshierarkiet og rapporterer direkte til konsernsjefen.
- 2014: Compliance-arbeidet ble ytterligere styrket, og er nå bemannet med 9 heltidsansatte og 3 deltidsansatte.

Et sentralt prinsipp i Yara er at ansvaret for etikk og overholdelse av lover og regler ligger hos alle ansatte. Ledere på alle nivåer er første kontaktpunkt for ansatte som har spørsmål. Etikk og Compliance-avdelingen er en ekstra ressurs med ekspertkompetanse som både gir opplæring, råd og veiledning.

Ledere på alle nivåer minner sine ansatte jevnlig om ansvaret for etikk, compliance og Yaras verdier, og lederne gjennomfører også viktige initiativ som implementering av oppdaterte innkjøpsprosesser.

Risiko og kontroll

Yaras risikovurderingsarbeid skal identifisere, evaluere og håndtere risikofaktorer i alle deler av selskapet. Dette inkluderer compliance-risiko. Risikoidentifisering, oppfølging, evaluering, ledelse og rapportering fra organisasjonens ulike deler til konsernledelse og styre er en kontinuerlig prosess.

Yaras internrevisjon fokuserer på implementeringen av etikk og compliance, og ansattes kunnskaper om dette. Korrupsjonsproblematikk blir vektlagt i land hvor det er identifisert særlig risiko. Internrevisjonen rapporterer til Yaras styre. Også Etikk og Compliance-avdelingen er underlagt internrevisjon.

Siden 2010 gjennomføres jevnlig en etikkundersøkelse, sist i april 2013 med svar fra nesten 3.000 ansatte i 48 land. Analyse og oppfølging av resultatene fra undersøkelsen gjøres av Etikk og Compliance-avdelingen i samarbeid med forretningsenhetene og andre avdelinger.

Yaras strategi for samarbeidsselskap ble endret i 2010. Dette innebærer at Yara ikke lenger ønsker å sitte i minoritetsposisjoner uten innsyn og kontroll. Redusert risiko for manglende selskapsstyring eller etikk var en viktig begrunnelse for denne endringen.

Historikk og prosess

Dette er en fremstilling av de mest sentrale hendelsene i etterforskningen av uakseptable utbetalinger fra Yara. På våre nettsider er de aktuelle lenkene samlet: www.yara.com/tingretten

Åpenhet og opprydding

Yara har vektlagt åpenhet under hele prosessen. Økokrim har blitt holdt løpende orientert og har mottatt alt materiale som er avdekket, mens markedet og offentligheten har fått meldinger om de viktigste milepælene.

Arbeidet med etikk og compliance er styrket vesentlig i Yara over de siste årene. Dette ble påbegynt før etterforskningen av forholdene omtalt ovenfor, og det er et kontinuerlig innsatsområde for selskapet.

For mer informasjon kontakt:

Esben Tuman
Mobil: +47 905 08 400
Mail: esben.tuman@yara.com

Nøkkelhendelser:

13. april 2011	Yara varslers i en børs-/pressemelding at selskapet initierer en etterforskning knyttet til etableringen av samarbeidsselskapet Lifeco. ØKOKRIM ble samtidig varslet. Etterforskningen ledes av Jan Fougner, partner i Wiersholm, Mellbye and Beck.
12. mai 2011	Økokrim sikter Yara . Selskapet opplyser samtidig at Økokrim har fått ytterligere informasjon om en utbetaling knyttet til et prosjekt i India.
23. mars 2012	Yara informerer Økokrim og markedet om funn av ytterligere, uakseptable utbetalinger foretatt fra samarbeidsselskapet Balderton i Sveits.
18. mai 2012	Økokrim sikter to av Yaras konserndirektører .
21. mai 2012	De to konserndirektørene omplasseres og sitter ikke lenger i konsernledelsen.
29. juni 2012	Yara publiserer hovedfunnene fra den eksterne granskningen.
15. januar 2014	Yara erkjenner straffskyld og vedtar bot og inndraging av NOK 295 millioner

Relevante lenker

Code of Conduct - Prinsipper for samfunnsansvar og Regler for god forretningskikk: http://www.yara.com/doc/22040_Conduct_Code_2010.pdf

Etikkhåndbok: http://www.yara.com/doc/36309_Ethics_Handbook_-_English_V23.pdf

Code of Conduct for Yara's Business Partners - Prinsipper for samfunnsansvar og god forretningskikk for Yaras forretningspartnere: http://www.yara.com/doc/32031_Business_Partners_Code_of_Conduct.pdf

